

ผลการสอนที่เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณต่อความสามารถในการตัดสินใจ
ในการพยาบาลเด็กของนักศึกษาพยาบาล

นางวิมลนิจ สิงหะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-882-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF TEACHING CRITICAL THINKING ON DECISION MAKING
ABILITY IN PEDIATRIC NURSING OF NURSING STUDENTS

Mrs. Wimolnit Singha

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Education

Program in Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-882-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการสอนที่เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณต่อความสามารถในการ
ตัดสินใจในการพยาบาลเด็กของนักศึกษาพยาบาล

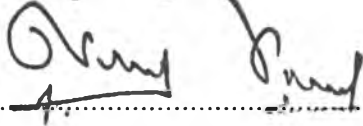
โดย นางวิมลนิจ สิงหะ

สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา

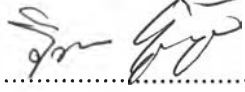
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี

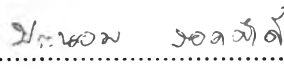
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลีอนุญชวิชัย

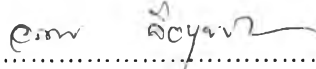
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

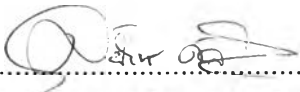

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลีอนุญชวิชัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุม)

วิมลนิช สิงหะ : ผลการสอนที่เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณต่อความสามารถในการตัดสินใจในการพยาบาลเด็กของนักศึกษาพยาบาล (EFFECTS OF TEACHING CRITICAL THINKING ON DECISION MAKING ABILITY IN PEDIATRIC NURSING OF NURSING STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ประนอม รอดคำดี, อ.ที่ปรึกษาร่วม ผศ.ดร.อรพรรณ ลือบุญรัชชัย ; 159 หน้า, ISBN 974-638-882-7.

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลการสอนที่เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณต่อความสามารถในการตัดสินใจในการพยาบาลเด็กของนักศึกษาพยาบาล แบบของการทดลอง คือ แบบ 2 กลุ่มที่มีการวัดก่อนการทดลองและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี จำนวน 30 คน จัดกลุ่มโดยการสุ่ม แบบจับคู่กลุ่ม ให้กลุ่มแรก 15 คน เป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มหลัง 15 คน เป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มทดลองได้รับการสอนที่เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนที่เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ วิธีทัศนกรณีสึกษา และแบบทดสอบอัตนัยประยุกต์วัดความสามารถในการตัดสินใจในการพยาบาลเด็กของนักศึกษาพยาบาล เครื่องมือทุกชุดสร้างโดยผู้วิจัย และตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบเท่ากับ 0.437 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการทดสอบโดยวิธีของ แมน-วิทนี-ยู

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการตัดสินใจในการพยาบาลเด็กของนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มทดลอง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการตัดสินใจในการพยาบาลเด็กของนักศึกษาพยาบาลภายหลังการทดลองในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชาพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา2540

ลายมือชื่อนิสิต *วิมลนิช สิงหะ*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ประนอม รอดคำดี*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *อรพรรณ ลือบุญรัชชัย*

3971716036 : MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD: CRITICAL THINKING / DECISION MAKING ABILITY IN PEDIATRIC NURSING

WIMOLNIT SINGHA : EFFECTS OF TEACHING CRITICAL THINKING ON DECISION MAKING ABILITY IN PEDIATRIC NURSING OF NURSING STUDENTS THESIS

ADVISOR : ASST. PROF. PRANOM RODCUMDEE, Ph.D. THESIS CO-ADVISOR :

ASST. PROF. ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAI, Ph.D. 159 pp.

ISBN 974-638-882-7.

The purposes of this quasi-experimental research were to study the effects of teaching critical thinking on decision making ability in pediatric nursing of nursing students and to compare the decision making ability in pediatric nursing of those students who received the method of teaching mentioned above, which those who received traditional teaching method. The research design was pretest posttest control group. Research sample consisted of 30 third years nursing students of Boromratchonnee Saraburi nursing college who were practicing in pediatric clinic. Subjects were assigned into one experimental and one control group, 15 for each group by matching . The experimental group was teachèd critical thinking for 3 weeks, while the control group received traditional teaching method. The research instruments developed by the researcher and being tested for the content validity by panel of experts, were three teaching plan using critical thinking, video formatted case studies about nursing situation. In addition, MEQ instrument for the decision making ability to solve in pediatric nursing problem was also used. The reliability of the tool were 0.437. The data of this study were analyzed using arithmetic mean, standard deviation, z- test, and the Mann-Whitney U- test.

Major findings were as follow :

1. Decision making ability of nursing students in the experimental group after the experiment were significantly higher than before at the .05 level .
2. Decision making ability of nursing students which received teaching critical thinking were significantly higher than those who received traditional teaching method at .05 level of significance.

ภาควิชา.....พยาบาลศาสตร์.....

สาขาวิชา.....การพยาบาลศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2540.....

ลายมือชื่อนิติ.....*Wimolnit Singha*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*Pranom Rodcumdee*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....*Oraphun Lueboonthavatchai*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถอย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลีอนุวัตรวิชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้เอาใจใส่ และให้กำลังใจตลอดจนให้คำแนะนำ ข้อคิด และชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยอย่างสม่ำเสมอจนสำเร็จลุล่วง และรองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพันธ์ ศลโกสมุร รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังรายนามในภาคผนวกที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณนายแพทย์ เทียม อังสาชน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสระบุรี คณะแพทย์และพยาบาลแผนกกุมารเวชศาสตร์ เจ้าหน้าที่แผนกเวชนิทัศน์ ผู้ป่วยเด็กและครอบครัวที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการสร้างกรณีศึกษาเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วิภา เพ็งเสงี่ยม ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา คณาจารย์ และขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์รัชณี สินะสนธิ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี คณาจารย์ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวช และขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยบางส่วน

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ครู อาจารย์ บิดา มารดา เพื่อน พี่และน้อง อาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี และโดยเฉพาะ ยศ และยงยีน สิงหะ ลูกชายที่รักที่ได้สนับสนุน ช่วยเหลือ เป็นกำลังใจในการศึกษาด้วยดีตลอดมา ความดีและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแต่ ครูอาจารย์ บิดามารดา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาการวิจัย.....	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	113
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	116
รายการอ้างอิง.....	130
ภาคผนวก.....	137
ประวัติผู้เขียน.....	159

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและกระบวนการตัดสินใจ	59
2	เปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและกระบวนการ พยาบาล.....	60
3	สรุปขั้นตอนของแผนการสอนที่เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแผนการ สอนแบบปกติ.....	89
4	ขอบเขตการวัดของแต่ละข้อคำถามของแบบทดสอบอัตนัยประยุกต์วัดความ ความสามารถในการตัดสินใจในการพยาบาลเด็กในแต่ละข้อรวม ทั้งหมด 22 ข้อ.....	96
5	น้ำหนักคะแนนแบบทดสอบอัตนัยประยุกต์วัดความสามารถในการตัดสินใจใน การพยาบาลเด็กของนักศึกษาพยาบาล.....	99
6	เวลาที่ผู้ทรงคุณวุฒิใช้ในการทำแบบทดสอบและเวลาที่ปรับแล้วเพื่อ ความเหมาะสมในการทำแบบทดสอบของนักศึกษาพยาบาล.....	102
7	แสดงวันและเวลาที่ใช้ในการทดลอง.....	110
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการตัดสินใจในการ พยาบาลเด็กของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการสอนที่เน้นการคิดอย่างมี วิจารณญาณ.....	114
9	เปรียบเทียบความสามารถในการตัดสินใจในการพยาบาลเด็กของนักศึกษา พยาบาล ก่อนและหลังการสอน ระหว่างนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนที่ เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กับนักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบ ปกติ.....	108
10	คะแนนเฉลี่ยสะสม(GPA) ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	143

สารบัญญัตินี้ (ต่อ)

11	คะแนนความสามารถในการตัดสินใจในการพยาบาลเด็กของนักศึกษา พยาบาล ก่อนและหลังการสอน ระหว่าง นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนที่ เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณและนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนแบบ ปกติ.....	144
12	เปรียบเทียบความสามารถในการตัดสินใจในการพยาบาลเด็กของนักศึกษา พยาบาล ก่อนและหลังการสอน ระหว่าง นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนที่ เน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณและนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนแบบ ปกติ.....	145

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แผนภูมิแสดงการคิดอย่างมีวิจารณญาณ.....	27
2	กระบวนการคิดเป็น	29
3	กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	78